

SVIJET TIŠINE

Godina 2008.

Januar-Siječanj

Broj 1

Časopis za gluhe i nagluhe

UGN
55 Godina

HISTORIJAT

1951. godine osnovana je organizacija koja je okupljala gluhe i nagluhe na području grada Sarajeva. Zvaničan datum osnivanja je 04.08.1952. godine. Od dana osnivanja do danas organizacija je vodila brigu i potrebama i interesima, pružala razne vidove pomoći iz svih svera života gluhih i nagluhih lica.

Danas u izmijenjenom sastavu, pod drugim nazivom djeluje Udruženje Gluhih i Nagluhih Kantona Sarajevo.

UDRUŽENJE GLUHIH I NAGLUHIH KANTONA SARAJEVO DANAS

Udruženje Gluhih i Nagluhih Kantona Sarajevo predstavlja samostalno socio-invalidsko udruženje, koje ima za cilj okupljanje građana oštećenog sluha radi zadovoljenja njihovih interesa, pružanja raznih vidova pomoći iz svih svera života.

Rad udruženja je prevashodno usmjeren na preovladavanje posljedica oštećenja sluha koje uzrokuje teške komunikacijske barijere.

UGN KS obezbjeduje uspostavljanje saradnje i kontakta sa nadležnim organima vlasti, organizacijama, institucijama i privredno pravnim subjektima u cilju osiguranja socijalne, zdravstvene i druge vrste zaštite (zapošljavanje, školovanje i dr.), uključujući i izvršenje prijeko potrebnih poslova u korist članova.

SVIJET TIŠINE

Časopis za gluhe i nagluhe

RIJEĆ PREDSJEDNICE

Dragi članovi! Nakon više od godinu dana ponovo se kroz sliku i riječ družimo sa Vama. Ovaj put u novom izdanju i sa novim imenom „SVIJET TIŠINE“.

Ovog puta za vas smo pripremili kratak osvrt aktivnosti u 2007.godini. Možemo se pohvaliti da smo imali različitih sadržaja od zabavnih do pokretanja nekih bitnih stvari u radu Udruženja. No, prepuštamo Vama da na sljedećim stranicama sami se uvjerite kako smo i šta radili. Iskreno se nadamo da će te biti zadovolji novim izdanjem našeg i vašeg časopisa.

Živi i zdravi mi bili!

Od srca Vaša Jadranka Sidro

Časopis za gluhe i nagluhe – izlazi 2 puta godišnje

Osnivač i izdavač: „Udruženje gluhih i nagluhih Kantona Sarajevo“

Uredništvo: Upravni odbor UGN KS

Redakcija: Stručna služba UGN KS

Kompjuterska obrada: Tea Sidro

Adresa: Ferhadija 19/III, 71 000 Sarajevo, BiH

Tel/fax: +387 33 44 18 26

E-mail: ugnks@hotmail.com

Imate li pitanja ili prijedlog?
Uvijek smo ovdje za vas!

AKTIVNOSTI UDRUŽENJA U 2007.GODINI.

Udruženje gluhih i nagluhih Kantona Sarajevo je u 2007. godini obilježilo 55.godina postojanja i rada. ideja zaposlenih u Stručnoj službi je bila da obilježavanje realizuje tako da se svakog mjeseca na prigodan način prezentuju aktivnosti pojedinih Aktiva unutar Udruženja.

JANUAR 2007. godine je bio mjesec u kojem se osmišljavao plan i realizacija aktivnosti. Naravno pored ovoga Služba je uporedo radila na redovnim aktivnostima i zadacima iz svoje nadležnosti.

FEBRUAR u tom mjesecu se startovalo za prvom aktivnošću! Obilježilo se 10.godina od osnivanja i kontinuiranog rada limarsko –bravarske radionice gluhih „Librag“d.o.o. Vrlo smo ponosni da je uprkos vrlo teškoj i nepoštenoj konkurenciji na tržištu naša mala firma opstala i ostala.

Takoder, je održan i masovni sastanak članova 24.02.2007.godine u Društvenom domu gluhih. To je postala praksa u radu Udruženja da se organizuju ovakvi sastanci na kojima članovi mogu da iznesu svoje mišljenje, stavove, primjedbe i kritike o samom radu UGN. Naravno ovakvi sastanci nisu rezervisani samo za kritike već i za pohvale.

MART je tradicionalno u znaku ŽENA. Naše članice su svoj dan obilježile onako kako one žele. Zaposlenice „Des-a“ i „Pismolika“ prvi put su zajedno u restoranu „Bazeni“ išle na ručak. Iskreno se nadamo da je ovo početak zajedničkih obilježavanja njihovog Dana. Zaposlenice Stručne službe sa predsjednicom Jadrankom Sidro išle su u restoran „Pucan“ na Faletićima.Onda su Žene zajedno kao u dobra stara vremena nastavile slavlje u Domu gluhih.

Aktiv omladine je organizovao maskenbal“Sarajevska noć“. Bilo je lijepo i slatko. Prihod je bio mali tek toliko da pokrije gubitak koji je naslijeden od ranije.

U okviru pružanja stručne pomoći članovima održano je predavanje na temu „Prava iz PIO“, predavači su bile dvije divne gospode Suada i Halida.

Krajem marta tačnije 30.03.2007. upriličen je sastanak sa načelnikom Općine Novo Sarajevo, Nedžadom Koldžo. Moramo istaći da je on prvi načelnik koji je otvorio vrata svog ofisa i bar ako ništa iz kuruazije saslušao i primio k znanju o problemima i potrebama članova Udruženja. Želja nam je da i drugi načelnici slijede ovaj primjer.

APRIL je bio rezervisan za pripreme i održavanje redovne Skupštine udruženja. Na sjednici su razmatrani izvještaji o radu i finansijskom poslovanju u 2006. godini, razmatrani i usvajanja programi rada i finansijski planova za 2007. godinu kao i realizacija pojedinih aktivnosti i projekata.

MAJ mjesec proljeća, budenja prirode i pozitivnih vibracija rezervisali smo za penzionere. Prvi put od kako postoji Aktiv penzinera organizovan je izlet samo za njih.U saradnji za Željeznicama FBiH realizovan je izlet u Visoko u obilazak „Bosanska piramida“. Iako je bila kiša na izlet se išlo. Penzioneri su još jednom pokazali da ih ni loše vrijeme ne može spriječiti u realizaciji planiranog.

JUNI tada su organizovane „Igre bez granica za sve generacije“. Bilo je ludo i nezaboravno. Svi su se opustili i uživali kao da su bili opet djeca. Ovo je bila idealna prilika da pokušamo bar malo iz sebe izbacimo negativne energije i oslobođimo se stresa. Svi su kućama otišli sa željom da se ovo ponovi.

U okviru „Novogradskih dana“ tradicionalno naše Udruženje učestvuje u kulturnom dijelu programa. Dramska sekcija je pripremila i premijerno izvela predstavu „Venecijanka“ u prepunoj multimedijalnoj sali općine Novi grad.

JULI i **AUGUST** zasluženi odmr kako članova tako i nas Stručne službe. Naravno nije se samo odmaralo već se i radilo na detaljima priprema slijedećih aktivnosti.

SEMPTEMBAR posljednje subote mjeseca obilježen je Međunarodni dan gluhih u Društvenom domu. Tom prilikom pripremljene su zanimljive igre u kojima su učestvovali naši članovi. Bilo je smjeha do suza kao i puno, puno pozitivne energije.

OKTOBAR nakon proslava slijedi rad. Organizovan je još jedan masovni sastanak na temu „Zabrana pušenja u domu „DA“ ili „NE“?“, bilo je vrlo napeto. Na kraju su pobjedili pušači 1:0 za njih. Pušenje nije zabranjeno u Domu, no koliko je to zdravo za njih i za druge članove koji su ne pušači je drugi padež.

NOVEMBAR nakon derbija uplovili smo u svijet umjetnosti. U saradnji sa galerijom „Facta“ realizovali smo projekat „Umjetnička radionica gluhih“, gdje su naši članovi imali prilike da se upoznaju sa raznim tehnikama rada na svili i staklu kao i u savladavanju pojedinih tajni za uspješan umjetnički izražaj.

Naše dame su učestvovali na konferenciji Agencije za ravnopravnost spolova. Posebno smo ponosni na realizovanu tribinu „Tišina, naša stijena spoticanja“. Svjesni smo da jednom tribinom je nemoguće riješiti milion problema i more potreba gluhih i nagluhih osoba. Ali smo zadovoljni da smo imali prostor da počnemo otvoreno govoriti o tome. Znak da je tribina uspjela je zahtjev roditelja gluhe djece koji su bili prisutni na tribini da se organizuje nastavak tribine.

DECEMBAR mjesec koji je inače u znaku invalida. Početkom mjeseca u hotelu „Grand“ u okviru 03.12.2007. upriličen je prijem za predstavnike ministarstva kantona, FBiH i BiH, zatupnike u Skupštinama kantona, Parlamenta FBiH i Domu naroda. Domaćini prijema su bili članice Koordinacionih odbora osoba sa inaktivitetom u Kantonu Sarajevo.

26.12.2007. obilježena 55. godišnjica postojanja i rada UGN KS u svečanom salonu KSC „Skenderija“. Tom prilikom je promovisan CD Udruženja od 1952-2007. godine. Pripremljen je interesantan program i na samom kraju kao pravi slavljenici puhalo smo svijećice i častili se ukusnom trošpratnom tortom.

Pored lijepih stvari u 2007. bilo je i manje lijepih kao što je grčevita borba za redovno finansiranje iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo koje je moglo da izostane u 2008. godini kako je u prvi mah izgledalo. Također, smo imali i neprijatnih stvari po pitanju povlačenja po Sudu. No takve stvari i nisu za ovako zabavni časopis kao što je naš.

Nadamo se da ćemo u 2008. godini ponoviti uspješne aktivnosti iz 2007. godine, odnosno biti uspješniji i bolji.

8. mart Dan Žena

Za 8.mart Dan Žena, žene zaposlenice "DES-a" i "Pismolika" zajedno su proslavile u restoranu "Bazeni". Biло nam je lijepo, atmosfera je bila usijana kada je pjevao Dragan Kojić-Keba. Dobro raspoložene nastavile smo druženje u Domu gluhih sa ostalim članicama. Želimo da se takva druženja nastave jer nama ženama je potreban jedan dan u godini da se opustimo od svakodnevnih obaveza.

Mirsada Muratović

Zaposlenice Stručne službe UGN KS zajedno sa predsjednicom Jadrankom Sidro bile su u restoran "Pucan" na Faletićima.

Žene su kao u dobra stara vremena nastavile slavlje u Domu gluhih, te uz zabavu I u dobrom društvu, uz jelo I piće proslavile taj dan.

"Izlet penzionera"

Maj je mjesec proljeća, buđenje prirode i pozitivnih vibracija rezervisali smo za penzionere. Udruženje je za svoje penzionere organizovao izlet u Visoko. S obzirom, da je vrijeme bilo loše mali broj penzionera (22) je

krenuo na izlet. Uprkos kiši, blatu i hladnoći lijepo su se proveli. I sa ponosom mogu reći da su sa svojom nogom stali na zamlju koja će najvjerojatnije promjeniti svjetsku historiju. Znate zašto? Zbog PIRAMIDA!

Prije 12 500 godina veći dio Evrope je bio pod debelim ledenim naslagama. Međutim, južni evropski obod, od Baskije, preko Španjolske, Italije, Hrvatske, Bosne, pa sve do Turske i zakavkaskih oblasti je bujao ljudskim kulturama.

Razvijene civilizacije Pacifika, Atlantika i Sredozemlja ostavljale su jakog traga na arhitekturu, socijalnu organizaciju i spiritualni život južnih Evropljana. A za njih su prostori današnje Bosne i Hercegovine i Jadranskog bazena bili posebno važni kao energetski vrlo potentni.

Nekoliko stotina kilometara radijusa, od Save do Jadrana, smatrani su za najprivlačnije u tadašnjoj Evropi. Višemilenijsko prisustvo Ilira i naroda Baskijsko-zakavkaske grupe ostavilo je iza sebe genijalnost olicenu u piramidama, monumentalnim kamenim gradovima i kompleksnim energetskim sistemima.

Svemirska kataklizma od prije 12 000 godina i otapanje leda u Evropi izazvalo je podizanje nivoa mora od nekoliko stotina metara. Tragovi civilizacije su prekriveni vodom. Ubrzo, povlačenjem mora i protokom vremena, piramide su prekrili nivoi zemlje i rastinja.

Sada imamo rijetku priliku da dodirnemo tragove naših davnih predaka. Od nekoliko dostupnih sličica moći ćemo naslutiti kako je izgledao mozaik.

Mozaik koji čini Bosnu i Hercegovinu svjetskim arheološkim draguljem.

"IGRE BEZ GRANICA"

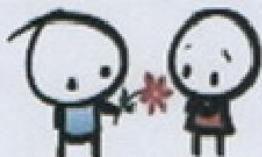

JUNI- organizovane su "Igre bez granica" za sve generacije. Bilo je ludo i nezaboravno. Ovo je bila idealna prilika da smo iz sebe izbacili negativne energije i oslobodili se stresa. Svi su kućama otišli sa željom da se ponovi.

"Prijateljstvo je zvijezda koja život krasiti"

PREMIJERA "VENECIJANKA" U OKVIRU NOVOGRADSKIH DANA 2007

U multimedijalnoj sali Općine Novi Grad krajem juna 29.06.2007.god. izvedena je premijera predstave "Venecijanka" u okviru "Novogradskih dana 2007".

Izvođenje predstave je rezultat uspostavljanja saradnje sa Općinom Novi Grad koja je ovu našu predstavu uvrstila u program.

Naši članovi pod vodstvom glumice Arme Tanović pripremili su se za predstavu sa velikim oduševljenjem. Ovo je druga predstava, nakon "Romea i Julije", pripremljena na znakovnom jeziku, a čujuća publika je pratila

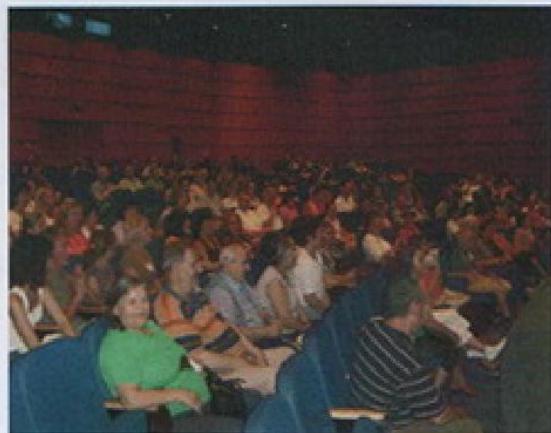
simultivno prevodenje našeg tumača Dženane Delalić.

Predstava "Venecijanka" je uspješno izvedena, publici se jako dopala što se moglo zaključiti na osnovu aplauza nakon završetka 40-min. predstave.

Čestitke glumcima: Admiru Avdibegović, Fikreti Čičak, Azri Bukva, Jovanu Mikavici, Edinu Avdić, Mineli Avdić i Jadranki Sidro.

Naši glumci su dokazali da su dorasli svom zadatku i da će u bliskoj budućnosti moći baviti glumom.

NAPRIJED GLUMCI !!!! IDEMO DALJE !!!!

“VENECIJANKA“ – Renesansna komedija

Djelo je jednog nepoznatog talijanskog autora.
Režija : Arma Tanović

LICA:

JULIO, mladi stranac-Plemić
ANĐELA, udovica
NENA, Andelina prijateljica
VALERIJA, udata gospoda
ORIJA, Valerijina sluškinja
BERNARDO, nosač
VALERIJIN MUŽ

GLUME:

Admir Avdibegović
Fikreta Čičak
Jadranka Sidro
Azra Bukva
Minela Avdić
Jovan Mikavica
Edin Avdić

Radnja komada određena je dolaskom mladog stranca-plemića Julija u Veneciju. Za njegovu naklonost bore se dvije lokalne gospe- (udovica Anđela i gospoda Valerija). Mladi Plemić vješto koristi svoju poziciju. U intrigu je umiješan i takozvani prosti svijet (Andelina prijateljica Nena, sluškinja Orija i nosač Bernardo). Plemić odbljuje i jednu i drugu. I tu se priča (ne)završava.

Gluma je opsesija i zadovoljstvo...

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN GLUHIH

Svake godine u cijelom svijetu posljednje subote u mjesecu septembru gluhi obilježavaju svoj dan "Međunarodni Dan gluhih".

29.09.2007. godine u prostorijama Društvenog doma gluhih obilježen je "Međunarodni Dan gluhih".

Prisutne su pozdravili i zaželili im dobrodošlicu Predsjednicu Udruženja Jadranka Sidro, Predsjednik Skupštine Mehmed Đonko i Stručna služba UGN KS.

Za članove su organizovana zabavna takmičenja. Organizator zabavnog programa bila je Mirsada Muratović.

Pobjednicima su uručene nagrade. Večer je bila i znaku pobjednika Čamila Ovčine.

Za članove je propremljena bogata zakuska. Okupilo se preko 100 članova UGN KS. Zabava je trajala do ponoći uz igre i šale sa puno veselja i smijeha.

ZABAVNI PROGRAM:

„Crno dugme“ -pobjednik je Ćamil Ovčina

„Bravarica“-Hasiba Efendić

„Kotrljajući kliker“-u parovima
Ćamil Ovčina i Zineta Đonko

„Cik-cak“

-za muškarce: Ćamil Ovčina
-za žene: Nevenka Šehić

TRIBINA "TIŠINA, NAŠA STIJENA SPOTICANJA"

Tribina Tišina, naša stijena spoticanja održana je 29.11.2007.god. u maloj Sali Općine Stari Grad sa početkom u 13.15 sati

Za učešće na tribini odazvali su se prof. Husnija Hasanbegović profesor Edukacijsko-rehabilitacijski fakulteta-odsjeka za logopediju i surdoaudiologiju iz Tuzle, Edina Smajkić stručna savjetnica Prosvjetno pedagoškog zavoda Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, Azrija Mahmutović direktorica JU Djeca Sarajeva, Dževida Sulejmanović logoped Udruženja roditelja djece sa ostećenim sluhom i govorom, Mesud Peljto iz MRSPRLI KS, Latifa Kapetanović iz Kantonalnog centra za socijalni rad. Ostali prisutni su bili članovi Udruženja te roditelji gluhe i nagluhe djece.

Sekretar Udruženja Jasminka Proho je pozdravila prisutne i iznijela razloge organizovanje tribine. Kako je istakla u Udruženju dugo postoji želja za organizovanje tribine na kojoj bi se govorilo o problemima i pronalaženju načina rješavanja istih. Istakla je da je malo urađeno na edukaciji i rehabilitaciji gluhih. Nada se da će ova tribina otvoriti mnoga pitanja, te da će krenuti sa incijativom za Centra za pomoć roditeljima djece ostećenog sluha

Predstavila je prisutne goste koji će

iznijeti svoja iskustva u radu sa djecom oštećenog sluha.

Husnija Hasanbegović profesor na Edukacijsko-rehabilitacijski fakulteta – odsjeka za logopediju i surdoaudiologiju iz Tuzle koji je doktorirao na oštećenju sluha. Bavi se psihološko-edukativnim dimenzijama razvoja gluhih. Dugo godina prati razvoj, mogućnosti i sposobnosti gluhih. Istakao je da gluha djeца imaju visoke koeficijente inteligencije i da je problem kod gluhe djece u komunikaciji. Veliki su problemi u praksi u radu sa gluhom i nagluhom djecom. Gluhi i nagluhi su dvije populacije, te velika razlika između ove dvije populacije. Nagluha dječa imaju ostatke sluha te uz odgovarajuća pomagala moguće sprovesti uspješnu edukaciju. Gluha lica od rođenja nemaju ostatka sluha i u kontaktu sa okruženjem oslanjaju se na vizuelne doživljaje.

Direktorica JU "Djeca Sarajeva" Azrija Mahmudović prisutnima je iznijela iskustva u radu sa gluhom djecom i prezentirala rad vrtića: uključivanje djeteta u rad vrtića, uključenje roditelja u rad vrtića i sprovode se aktivnosti iz različitih odgojno obrazovnih oblasti.. U radu sa gluhom djecom posebna pažnja se poklanja muzikoterapiji – upotreba muzike u terapiji gluhe djece. Gluha djeca su inteligentna i imaju izuzetno razvijen osjećaj za ritam.

Edina Smajkić stručna savjetnica Prosvjetno pedagoškog zavoda – PPZ Ministarstva obrazovanja i nauke KS. U PPZ su zaposleni stručni savjetnici koji pružaju neophodnu pomoć nastavnicima u osnovnim i srednjim školama. Istiće velika dostignuća Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo. Sada postoji dilema da li dijete treba pohadati Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju ili redovnu školu. Stručno mišljenje o navedom daje Centar ali u svakom slučaju roditelji su ti koji donose konačnu odluku kada čujući roditelji dobiju gluho dijete ne znaju šta da rade. Vrše veliki pritisak na ljekare i druge stručnjake. Iscrpljuju dijete do maksimuma. Najveći postotak onih koji svojoj djeci ugraduju kohlearni implantata.

Dževida Sulejmanović Udruženje roditelja djece sa oštećenim sluhom i govorom. Krajnji cilj rehabilitacije djece oštećenog sluha uključenje u socijalnu sredinu. Na osnovu svog rada sa djecom oštećenog sluha i njihovim roditeljima evidentni su problemi sa kojima se susreću djeca oštećenog sluha i koje je neophodno što prije rješiti i otkloniti:

- rana dijagnostika,
- nabavka pomagala-obezbjediti djetetu nabavku odgovarajućeg pomagala bez obzira na cijenu/dijete ne zna šta je skupo ali itekako zna razlikovati što je kvalitetno,
- inkluzivno obrazovanje-djeca su uključena u redovne škole ali nemaju odgovarajuću stručnu podršku,
- rehabilitacija.

Jadranka Sidro-predsjednica Udruženja

Govorila je o ličnom iskustvu kao gluha osoba. Zahvaljujući ličnom angažmanu svojih roditelja postigla je mnogo toga. Završila je tadašnji Zavod za gluhih djece u Sarajevu. Išla je na rehabilitaciju i uporim vježbama progovorila je. Predlagali su joj da se upiše u redovnu školu i Gimnaziju, ali je ona željela ostati među gluhim osobama. Po njenom mišljenju gluha osoba trebaju ostati među gluhamima, za što postoji Centar. Evidentno je da se trenutno u radu sa gluhom djecom u Centru za slušnu i govornu rehabilitaciju ne sprovodi kvalitetna rehabilitacija. Gluhi su ponosni što imaju svoju kulturu i jezik. Istiće da je PONOSNA ŠTO JE GLUHA.

Prof. Hasanbegović – Na osnovu njegovog izlaganja i izlaganja predsjednice je evidentno

da imaju isto mišljenje. Gluha osoba ne mogu se prevariti i oni na osnovu pokreta tijela znaju kada neko laže. Izbor načina školovanja gluhe djece je na roditeljima ali zajednica, odnosno država mora obezbjediti uvjete za kvalitetan odgojno obrazovni rad i podržati roditelje u njihovom izboru.

Jasminka Proho sekretar Udruženja – Roditelji su ključni u rehabilitaciji svoje djece i roditelji su ti koji javno trebaju progovoriti o ovakvim problemima i oni trebaju pokrenuti incijativu da se riješe ovi problemi. Sa tribine treba krenuti incijativa da nešto riješi i da se uputi

dopis Ministarstvu obrazovanja KS. Djeci je potrebno obezbijediti svakodnevnu rehabilitaciju a ne jedan ili dva sata sedmično.

Pojedini roditelji su istakli da nisu zadovoljni radom stručnog tima jer koliko je njima poznato da u škole koje pohadaju njihova djeca stručni tim PPZ nije niti jednom posjetio. Edina Smajkić stručna savjetnica PPZ – Ovako se ne može ništa uraditi bez zvaničnog dopisa Ministarstva obrazovanja i nauke KS. Uvažavajući roditelje i njihove stavove procjenu o nivou oštećenja ne može donijeti roditelj ili stručnjak, već zajedno.

Mirsada Muratović član Udruženja – Potpuno razumije roditelje, Centar ne treba gasiti već je potrebno napraviti promjene. Gluhom djetetu je na prvom mjestu potrebno pružiti ljubav i razumjevanje. Istiće da su nju njeni roditelji prihvatali onakvom kakva jeste – gluha, i da je zahvaljujući njima ono što je danas.

Hamdija Čirić – roditelj.-Problem je u sistemu. U svim sferama ima problema. Problem sistematski nije riješen u ovoj zemlji. Ono što su postigli sa svojom kćerkom postigli su vlastitim zalaganjima. Da nije Dževide bili bi prepušteni sami sebi. Mobilni tim nije posjetio školu koju pohada njihova kćerka.

Jasminka Proho sekretar Udruženja – Neophodna je podrška roditelja za osnivanja Centra za podršku roditeljima oštećenog slухa i potrebno je uputiti dopise za pomoćprilikom osnivanja Centra. Neophodno je da rad ovog Centra pokriju sva tri Ministarstva : Ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo zdravstva i MRSPLI.

Latifa Kapetanović iz Centra za socijalni rad KS – Mnogo toga je riješeno preko MRSPLI za ovu populaciju stanovništva. Bez obzira na odredena prava koja ostvaruju gluhi osoba preko ovog ministarstva neophodno je da i gluhi osoba ostvaruju pravo na pomoć, odnosno razdvojiti pravo koje trenutno ostvaru drugi invalidi pravo na tudu njegu i pravo na pomoć. Navedeno iz razloga jer gluhi itekako zaznaju pomoć drugog lica.

Mesud Peljto pomoćnik ministricе MRSPLI – Ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo zdravstva i MRSPLI moraju zajedno djelovati da bi se sistematski riješili problemi ove populacije stanovništva. Ova tribina je potakla mnoge probleme koji se trebaju riješiti. Ministarstvo daje sve što je propisano zakonom i mimo toga se ne može ništa više dobiti. Roditeljima je potrebna pomoć i potrebno je da svoje probleme rješavaju putem Udruženja.

Jasminka Proho sekretar Udruženja – JEDNA TRIBINA NIJE DOVOLJNA DA SE RIJEŠE SVI PROBLEMI, POTREBNO JE ORGANIZOVATI VIŠE TRIBINA GDJE BI SE SISTEMATSKI RJEŠAVALI PROBLEMI. Dobar je znak da se počelo govoriti o problemima i da se pristupi njihovom rješavanju. Neophodno je uputiti dopise ministarstvima da se pristupi rješavanju problema.

SASTANAK AKTIVA OMLADINE

05.11.2007. god. u prostorijama Društvenog doma gluhih održana je 1. sjednica Aktiva omladine. Sjednici je prisustvovalo 30 omladinaca. Predsjednik Aktiva omladine Anil Kljajić je prisutnim izrazio nezadovoljstvo u radu Aktiva omladine. Također je istaknuo da bi se organizovale

bilo kakve aktivnosti moraju prvo dokazati ozbiljnosti u radu i ponašanju. Omladinci su bili nezainteresovani za bilo koju vrtsu pokretne aktivnosti. Pojedinac ne može mnogo uraditi, što je veći broj osoba mnogo se može doprinjeti u napretku cijele zajednice.

Predsjednik Aktiva omladine
Anil Kljajić

NADAMO SE DA ĆE UBUDUĆE OMLADINA POKAZATI VIŠE INTERESOVANJA I IDEJA ZA RAD I DJELOVANJE SAMOG AKTIVA OLADINE.

UMJETNIČKA RADIONICA GLUHIH

Likovna sekcija je počela sa radom u novembru 2007. godine sa projektom Umjetnička radionica gluhih i nagluhih. Projekat je podržala Skupština KS. Cilj ovog projekta je bila afirmacija Aktiva omladine koja djeluje u okviru Udruženja gluhih i nagluhih KS. Realizacijom ovog projekta omladine koja je okupljena u Aktiv omladine kroz ovaj umjetnički izražaj se vrlo uspješno moglo afirmisati i pokazao je svoj potencijal u najboljem svjetlu. Umjetnost je jedan od parametara koji je svakom razumljiv i prihvatljiv i gdje nije potrebno neko posebno obrazloženje da bi se nešto razumjelo ili pojasnilo. Kroz ovaj projekat i druge sekcije kao Aktiv Žena se pridružio u umjetničku radionicu. Predsjednica U.O. Jadranka Sidro kao i

pomažući član Tea Sidro su se uključile i dale svoj srčani doprinos u likovnom stvaralaštvu. Izloženi su radovi akvarel tehnike i crtanje u uljanim bojama, kao i izrada nakita od glinamola i grnčarski radovi.

Fikreta Čičak i ja smo radile crtanje na svili uz pomoć radionice FACTA koja je dala svoj nesebičan doprinos kroz obuku sa vlas. Marijom Komšić i Sejdrom Gagula. Mladi Aktivisti Anil Kljajić, Abdulah i Abdulkerim Ljevaković su pokazali talenat u crtanju grafitne olovke, tušem i fotografije. Izložena je foto-galerija grada Sarajeva. Ovi radovi su izloženi u Skenderiji na 55-ti rođendan UGN KS. gdje su pojedini radovi izazvali divljenje i pohvale pa čak i ponude za prodajne izložbe.

Jasmina Smajić

II Konferencija; Određivanje prioriteta i aktivnosti za implementaciju Gender akcionog plana BiH

Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u suradnji za Gender Centrom Federacije BiH i Gender Centrom za Republike Srpske, uz tehničku podršku Nezavisnog biroa za humanitarna pitanja (IBHI) te finansijsku podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA) i Odjela za međunarodni razvoj Ujedinjenog kraljevstva (DFID), organizovala je, 27.11.2007. godine, u hotelu „GRAND“, II. Konferenciju pod nazivom „Određivanje prioriteta i aktivnosti za implementaciju Gender akcionog plana BiH!.

Organizacija pomenute konferencije predstavlja nastavak procesa pripreme prioritetnih aktivnosti za implementaciju akcionog plana BiH, koji je započeo I. Konferencijom održanom u Sarajevu 24.10.2007.

Tokom konferencije

učestvovalo je preko 90 predstavnika/ca vladinog i nevladinog sektora, medija te predstavnika/ca međunarodnih organizacija, kroz prezentaciju gender eksperata/ice iz IBHI BiH i SIPU Internationala Bjorn-Tore Carlssona, Lejle Somun-Krupalija i Aleksandra Živanovića.

Tokom konferencije učesnicima su se obratili/le Samra Filipović-Hadžabdić-direktorica Agencije za ravnopravnost spolova BiH, Spomenka Krunić-direktorica Gender Centra Republike Srpske, Vikica Šunjić-pomoćnica direktorice Gender Centra Federacije BiH, Joakim Molander-SIDA, Armina Čerkić-DFID, Gordana Šuvalija-Europska komisija i Johan Engstrom-SIPU International.

Članice udruženja sa dir.Samrom Filipović-Hadžabdić

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM

Koordinacioni odbor Udruženja osoba s invaliditetom u Kantonu Sarajevo upriličio je, u povodu 3.decembra, Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, prijem za predstavnike političkog, javnog i kulturnog života. 3.decembar 2007 obilježava se pod motom „Adekvatan posao za osobe s invaliditetom“, a ukazano je na važnost da se toj populaciji i problemima s kojima se suočavaju pažnja posvećuje svakog dana u godini.

Predsjednik KOO Fikret Zuko na skupu je istaknuo doprinos koji su gosti skupa, svako prema svojim mogućnostima, idoli u rješavanju osnovnih problema osoba s invaliditetom.

Prema nekim podacima oko 10% ukupnog stanovništva ima neki oblik invaliditeta, a Zuko je istaknuo da je zapošljavanje tek jedan od problema

te populacije u BiH. Kao pozitivan primjer istaknuo je Kanton Sarajevo koji može poslužiti kao pozitivan primjer socijalne i drugih oblika zaštite osoba s invaliditetom. Ipak, dodao da još mnogo treba uraditi da bi i te osobe istinski bile sastavni dio bh.društva i doprinjele stvaranju ambijenta koji će ovu zamlju približiti EU.

Nastavak podrške projektima osobama s invaliditetom i osiguravanju uvjeta za bolji i kvalitetniji život te populacije iskazali su i premijer KS Samir Silajdžić i gradonačelnica Sarajeva Semija Borovac.

U BiH ne postoje zvanični podaci o broju nezaposlenih osoba s invaliditetom. Raspoložive informacije pokazuju da se te osobe vrlo teško zapošljavaju jer, kako je istaknuo, država još nije osigurala odgovarajući ambijent koji bi stimulirao poslodavce da zapošljavaju takve osobe.

Generalna skupština Ujedinjenih nacija (UN) 1992.godine donijela je Rezoluciju kojom se 3.decembar utvrđuje kao Međunarodni dan osoba s invaliditetom i tako skrenula pažnju na probleme te populacije i važnosti njihovih rješavanja.

55. Godina UGN KS

S ponosom vam pišemo da smo 26.12.2007. uspješno obilježili 55.godina postojanja i rada Udruženja gluhih i nagluhih Kantona Sarajevo u Svečanom salonu KSC Skenderija.

Gosti i zvanice uživali su u programu koji su prikazivali članovi Udruženja i djeca iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo.

55.godišnjica postojanja obilježena je programom:

1. Pozdravni govor predsjednice jadranke Sidro
2. Promotivni CD-e UGN KS „Tišina, nije naš kamen spoticanja“
3. „Šašavo vjenčanje“ dramska sekcija UGN KS
4. „Vltava“- ritmička sekcija Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo
5. „Diva“ dramska sekcija UGN KS
6. Za Elizu“- Alma Mujanović VI raz.
Sintisajzer- Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo
7. „Još nas vrijeme pregazilo nije“ dramska sekcija UGN KS
8. „On i Mi“- Dubravka-Živković Ostojić izvodi Jasmina Smajić
9. „In the disco“ dramska sekcija UGN KS
10. „U Sarajevu gradu“ interpretacija na znakovnom jeziku djeca iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo
11. „Orkestar za sve“ dramska sekcija UGN KS
12. Zakuska

Predsjednica Udruženja Jadranka Sidro prisutnima se obratila i zaželila im dobrodošlicu.

Prikazan je promotivni CD o historijatu UGN KS „Tišina, nije naš kamen spoticanja“, koju je pripremila Berina Proho. Gluhi glumci- članovi Udruženja izveli su pet predstava pod vodstvom glumca Emira Kapetanović. Publika je uživala i smijala,

koji su dočarali naši glumci: Rudolf Slomo, Admir Avdibegović, Fikreta Čičak, Anil Kljajić, Edin Avdić, Jadranka Sidro i Minela Avdić.

Posebne simpatije pobrala su djeca iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo.

I na samok kraju slavljenici su puhali svijeće i častili se ukusom trošpratne torte.

Nakon toga Predsjednica je dodijelila Priznanje gluhim članovima aktivistima. Čestitke povodom obilježavanja 55.godina postojanja UGN KS uputili su Mesud Peljto-zamjenik Ministrike MRSPRLI, Fikret Zukor-Predsjednik KOO, Azrija Mahmutović-Direktor JU „Djeca Sarajeva“ idr.

Izložena su umjetnička i fotografска djela naših članova. Izloženi eksponati bili su jedinstveni i originalni.

55.godina postojanja obilježena je na „poseban“ način kako i priliči jednoj intituciji koja ima dugu tradiciju.

Povelje i zahvalnice za 55.god. UGN KS

Gradska uprava Sarajevo, Općina Stari Grad, Načelnik Općine Stari Grad, Općina Centar, Načelnik Općine Centar, Pomoćnik ministra za socijalnu politiku: Mesud Peljto, Ministarstvo kulure i sporta KS, Ministarstvo obrazovanja i nauke KS, Ministarstvo za socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice KS, Predsjedavajuća skupština KS, Kabinet premijera KS, JU djeca Sarajevo KS, JU i porodično savjetovalište KS, JU centar za socijalni rad KS, Ministarstvo priverede KS, MUP KS, Muška Medresa, Islamska zajednica, Prosvjetno podagoški zavod, Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju Sarajevo, Ismet Kurtagić, Galerija „Facta“, Marija Komšić, Dr. Senad Mehmedbašić, Ministarstvo zdravlja KS, Besima Borić, Vrhbosanska nadbiskupija, Narodno pozorište, Akademija scenskih umjetnosti, PIO, RVI- Vejsil, Dr. Nermina Baloban, Klub poslanika KS, Advokat Alija Galijatović, SOS Herman Gmajer, „Satours“ i dr.

Zahvalnica gradu od Udruženja gluhih KS

Predrag Mitrović, zamjenik gradonačelnice primio je, sa saradnicima predsjednicu UGN KS Jadraku Sidro, sekretara Jasminku Proho i direktoricu "Librag-a" d.o.o. Jasminku Karahasanović

Predsjednica Jadranka Sidro je predsavnicima Gradske uprave ukratko izrožila potrebe Udruženja i programske aktivnosti koje bi mogla Gradska uprava da finansijski podrži.

Mitrović je istakao da će grad, u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima, podržati rad Kulturno umjetničkog društva koje djeluje u okviru Udruženja gluhih i nagluhih KS.

Ovom prilikom zamjeniku gradonačelnice uručena je i Zahvalnica Kantonalnog udruženja gluhih i nagluhih za svu podršku koju nam pruža grad Sarajevo. Tokom sastanka je istaknuto i da će grad nastojati da i dalje finansira emitovanje emisije Riječ u slici, koju od 2002. godine realizuje u saradnji sa NTV Hayat, a nastaviće i da doprinese još kvalitetnijem educiranju učenika iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju kroz izvođenje praktične nastave u društvu Librag d.o.o .

„Prijem kod načelnika Općine Novo Sarajevo“

Krajem marta, 30.03.2007.godine upriličen je sastanak sa načelnikom Općine Novo Sarajevo Nedžadom koldžo.

Načelnik Nedžad Koldžo je primio Predsjednicu UGN KS Jadranku Sidro i Sekretara Jasminku Proho.

Moramo istaći da je on prvi načelnik koji je otvorio vrata svog ureda i bar ako ništa iz kurtoazije (pristojnosti) saslušao i primio k znanju o problemima i potrebama članstva Udruženja. Želja nam je da i drugi načelnici slijede njegov primjer.

PROGRAMSKI CILJEVI UDRUŽENJA

- ❖ edukacija članstva:
kroz organizovanje seminara, kurseva i putem glasila Udruženja,
- ❖ informisanje članstva:
o svim zbivanjima u Udruženju, kako preko svog časopisa, tako i preko TV emisija o aktuelnim zbivanjima u zemlji i svijetu, kao i informisanje šire društvene zajednice o aktivnostima u Udruženju,
- ❖ izmjena i dopuna zakonskih propisa:
utjecaj na zakonodavca prilikom donošenja pozitivnih zakonskih propisa s ciljem ostvarenja prava i boljeg položaja u društvu osoba oštećenog sluha,
- ❖ prevazilaženje komunikacijskih barijera
ekdukacija šire društvene zajednice s ciljem pronaženja najboljeg načina komunikacije sa gluhim i nagluhim licima,
- ❖ stvaranje uslova za edukaciju, profesionalnu rehabilitaciju, radno osposobljavanje i zapošljavanje,
- ❖ primjena Standardnih pravila o izjednačavanju mogućnosti osoba sa invaliditetom,
- ❖ snadbjevanje tehničkim i audiovizuelnim sredstvima i pomagalima u cilju što bolje komunikacije i socijalizacije sa sredinom,
- ❖ afirmacija kulturno-umjetničkog stvaralaštva gluhih,
- ❖ potpuna integracija i socijalizacija članova u širu društvenu zajednicu,
- ❖ pomoći svakom pojedinačnom članu Udruženja,
- ❖ saradnja sa drugim organizacijama osoba sa invaliditetom,
- ❖ organizovanje posebnih programa za individualno napredovanje svakog pojedinog člana,
- ❖ evidentiranje i utvrđivanje socio-ekonomskog položaja članstva.